

Concept notitie resultaten onderzoek vleermuiskasten en steenuil. Plangebied Beesel

Aan: F. Verhoeven (FL B.V.)

Van: J.W.E. Janse (Ecoresult B.V.)

Kopie: K.C. Fokker (Ecoresult B.V.), L. Boon (Ecoresult B.V.), J. Meerkerk (FL B.V.)

Datum: 05-11-2021

Versie: Concept

Ons kenmerk: NER20210909v03 – concept

Aanleiding

In opdracht van FL B.V. heeft Ecoresult B.V. onderzoek gedaan naar het gebruik van zeven vleermuiskasten in het plangebied Beesel. Aanleiding betrof extra veldbezoeken zoals beschreven in een notitie¹. In de eerder uitgevoerde veldonderzoeken (2017/2018) werd slechts gesproken over twee vleermuiskasten te Beesel. En werden geen vaste rust- en verblijfplaatsen aangetroffen in Beesel. Omdat de vleermuiskasten binnen of direct grenzend aan het werkgebied van de dijkversterking te Beesel vallen, bleek nader onderzoek nodig naar het gebruik van deze vleermuiskasten. Voor de werkzaamheden (bomenkap) zullen de kasten verwijderd moeten worden. Zonder nader onderzoek was het gebruik van deze vleermuiskasten als vaste rust- en verblijfplaats voor vleermuissoorten niet op voorhand uitgesloten.

In tegenstelling tot zes vleermuiskasten zoals beschreven in de notitie, bleek nog een zevende kast aanwezig op een aantal meter naar het oosten ten opzichte van de overige kasten (zie Afbeelding 1). Deze extra vleermuiskast is volledig meegenomen tijdens het nader onderzoek.

In deze notitie wordt een overzicht gegeven van het aanvullend onderzoek naar de zeven vleermuiskasten in het plangebied Beesel.

---

¹ Fokker, K.C. 2021. Aanvulling ontheffing Wnb boerenzwaluw, spotvogel en vleermuizen. Kenmerk: NER20210707v03

Afbeelding 1. Locaties van de vleermuiskasten. Gemarkeerd de kast waarin een paarverblijfplaats gewone dwergvleermuis aanwezig is (rode pijl).
Kaartbron: PDOK.

Tevens is de steenuilenkast in Ouddorp 22 ter hoogte van dijktraject 3 bij Beesel gecontroleerd op functionaliteit.

Methode

Aanvullend onderzoek is uitgevoerd naar het gebruik van deze kasten als paarverblijfplaats en/of zomerverblijfplaats van gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, watervleermuis, rosse vleermuis, baardvleermuis en/of gewone grootoorvleermuis. Het potentiële gebruik van de kasten door gewone dwergvleermuis en rosse vleermuis werd abusievelijk niet opgenomen in de eerder geschreven notitie² als te verwachten soorten. Het onderzoek is uitgevoerd conform de richtlijnen van het Vleermuisprotocol 2021, middels vier veldbezoeken tussen 15 mei en 15 september 2021. Het onderzoek is uitgevoerd volgens de voor die soort(groep) geldende standaarden. De inventarisatie blijft echter een steekproef. Het is dan ook mogelijk dat soorten en functies niet waargenomen zijn, terwijl dat ze op een ander tijdstip wel aanwezig zijn. Dit is echter acceptabel, de Wet natuurbescherming vraagt een initiatiefnemer om alles te doen wat redelijkerwijs van hem verwacht kan worden. Met de gekozen methode en inspanning is hieraan dan ook voldoende invulling gegeven.

² Fokker, K.C. 2021. Aanvulling ontheffing Wnb boerenzwaluw, spotvogel en vleermuizen. Kenmerk: NER20210707v03

Een kraamkolonie van één van de genoemde soorten is in de kasten uitgesloten, omdat de vleermuiskasten in het plangebied te klein zijn voor een kraamkolonie. Kraamkolonies zijn enkel vastgesteld in veel grotere, daartoe bestemde kraamkasten. Aanvullend onderzoek naar het gebruik van de vleermuiskasten als kraamkolonie was derhalve niet nodig.

De controles van de vleermuiskasten in plangebied Beesel zijn uitgevoerd op 29 juni 2021, 15 juli 2021, 16 augustus 2021 en 7 september 2021 door J.W.E. Janse. Tijdens de controles is gebruik gemaakt van een ladder om bij de kasten te komen en met een zaklamp zijn de kasten gecontroleerd op inhoud. Tussentijds is op 24 augustus 2021 nog een controle ronde gedaan door T. Blaak. Tijdens de laatste controle zijn de kasten verwijderd, indien deze niet bezet waren geweest door vleermuizen.

Resultaten

De controles in juni, juli en augustus lieten allemaal onbezette kasten zien. Tijdens de laatste controle, tevens ook het weghaalmoment van de kasten, op 7 september 2021, werd één paarverblijfplaats van gewone dwergvleermuis gevonden in een houten, platte vleermuiskast (zie Afbeelding 2). Deze kast is na het uitvoeren van het onderzoek niet weggehaald.

In de vleermuiskasten zijn geen zomerverblijfplaatsen aangetroffen, zodat het gebruik van de vleermuiskasten als zomerverblijfplaats is uitgesloten. Ook het gebruik van de vleermuiskasten door andere soorten dan gewone dwergvleermuis is uitgesloten.

Afbeelding 2. Twee gewone dwergvleermuizen aanwezig in de vleermuiskast in plangebied Beesel. Foto: J.W.E. Janse | Ecoresult B.V.

Effectbeoordeling

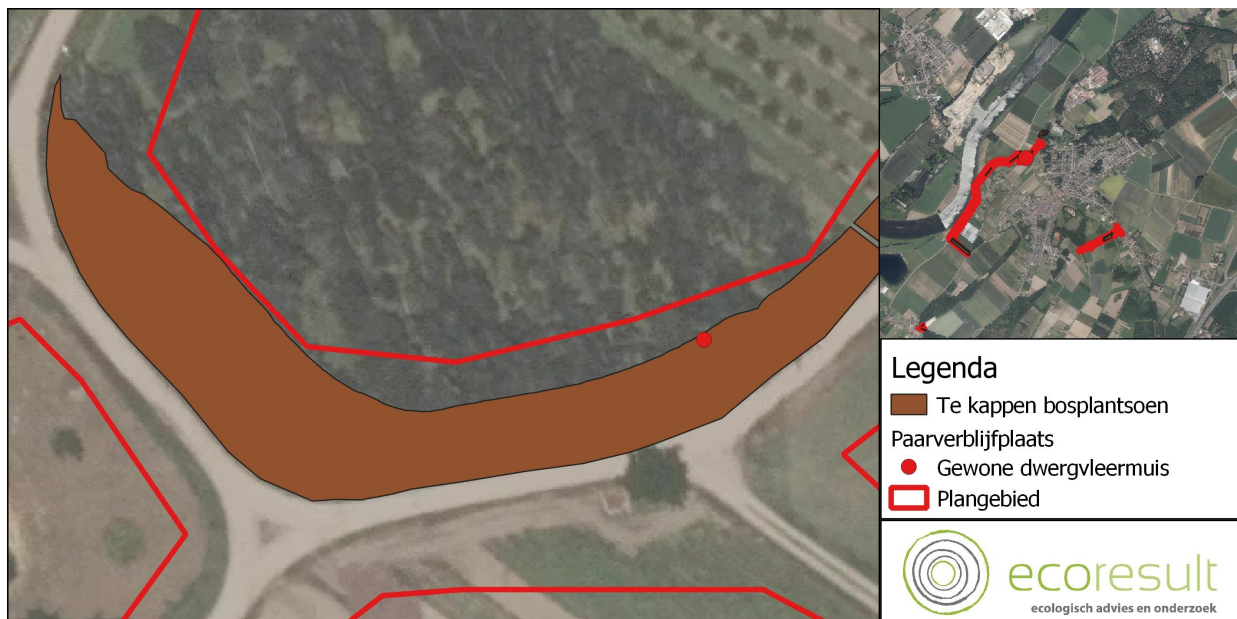
Een paarverblijfplaats van gewone dwergvleermuis is aangetroffen in één van de vleermuiskasten te Beesel. De berk met de daaraan bevestigde vleermuizen bevindt zich binnen het werkgebied voor de dijkversterking te Beesel (zie Afbeelding 3). De boom waaraan de kast bevestigd is zal dan ook worden verwijderd, zodat deze vaste rust- en verblijfplaats van gewone dwergvleermuis zal worden vernietigd. De nestkast wordt niet gebruikt als winterverblijfplaats, tijdens controles op 28 oktober en 3 november 2021 werden geen gewone dwergvleermuizen aangetroffen in de vleermuiskast. Daarbij is de locatie niet vorstvrij en wordt de temperatuur in de houten, platte kast weinig gebufferd.

Hierdoor is sprake van overtreding van de volgende verbodsbepalingen:

- *Art 3.5 lid 2: Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.*
- *Art 3.5 lid 4: Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te*

beschadigen of te vernielen.

Daarvoor is een ontheffing voor de Wet natuurbescherming noodzakelijk, met daarbij te nemen compenserende en mitigerende maatregelen.

Afbeelding 3. Overzicht van de locatie van de paarverblijfplaats en de ligging in het te kappen bosplantsoen te Beesel. Kaartbron: PDOK.

Maatregelen

Mitigerende maatregelen zijn noodzakelijk om de gunstige staat van instandhouding van gewone dwergvleermuis te kunnen garanderen:

- Voor het paarverblijfplaats zijn op 29 juli 2021, dus meer dan 6 maanden voorafgaand aan de start van het volgende paarseizoen (start 15 augustus), 12 nieuwe verblijfplaatsen gecreëerd binnen 400 meter van de huidige verblijfplaats, buiten de invloedssfeer van de geplande werkzaamheden (voor de locatie van de kasten, zie notitie (Fokker, 2021).
- Ter compensatie zijn 12 bolle vleermuiskasten (ANS 5 Batbox) opgehangen aan bomen in 3 verschillende boomgroepen, waaronder aan de achterzijde van de boomgroep van de huidige paarverblijfplaats. Daar zullen tevens de huidige kasten weer worden opgehangen (zie Afbeelding 4). Deze kleine bolle kasten zijn geschikt als paarverblijfplaats voor gewone dwergvleermuis, gebruik daarvan is waargenomen

(Kennisdocument Gewone dwergvleermuis).

- De compensatie is voldoende voor één paarverblijfplaats, er wordt overgemitigeerd, aangezien totaal vier vervangende verblijfplaatsen gerealiseerd dienen te worden.
- Vleermuiskasten zijn zo hoog mogelijk, en op ten minste 3 meter hoogte opgehangen, hebben een vrije aanvliegeroute te hebben en zijn vrij van verstoring.
- De kast zal worden verwijderd nadat de ontheffing is afgegeven, indien de kast niet bezet is door vleermuizen en in de minst kwetsbare periode van gewone dwergvleermuis. Gezien de aanwezigheid van een paarverblijfplaats zal de vleermuiskast worden verwijderd in de periode 1 november t/m 15 juli. Het verwijderen van de kast gebeurt voordat de werkzaamheden op deze locatie starten. Een deskundig ecooloog beoordeeld of de nestkast is verlaten, waardoor de kans op het doden van de gewone dwergvleermuis is uitgesloten.
- De mitigerende maatregelen dienen in samenspraak met de opdrachtgever verder uitgewerkt te worden en concreet te worden beschreven in een ecologisch werkprotocol. Dit ecologisch werkprotocol dient te allen tijde onder de betrokken bekend te zijn en op het werk aanwezig te zijn.

Afbeelding 4. Locatie van de compensatie ten behoeve van de paarverblijfplaats van gewone dwergvleermuis. Kaartbron: PDOK.

Steenuil

Langs dijktraject 3 in Beesel is tijdens aanvullend onderzoek in het voorjaar van 2018 een steenuilkast aangetroffen in een perenboom in de tuin van Ouddorp 22. Het gebruik van deze kast werd niet vastgesteld tijdens de inventarisaties, maar in de omgeving waren wel volop roepende steenuilen aanwezig. Het gebruik van de nestkast werd daarom aannemelijk geacht. Gebruik van de nestkast werd vastgesteld in 2019, toen een steenuil werd waargenomen in de nestkast. Aangezien de kast op slechts enkele meters van de dijk aanwezig is, is een ontheffing afgegeven voor het opzettelijk verstoren van steenuil, waarbij tevens enkele mitigerende maatregelen werden opgelegd. Versturende werkzaamheden zoals heiwerkzaamheden, dienen buiten de kwetsbare periode (februari t/m juli) voor steenuil uitgevoerd te worden. Vervangende nestkasten voor de tijdelijke verstoring zijn reeds geplaatst in de directe omgeving van Ouddorp 22.

Tijdens de planning van de werkzaamheden, bleek de verleende ontheffing met betrekking tot steenuil in Beesel niet te leiden tot een werkbare situatie. Vanwege het gesloten dijkenseizoen (1 oktober tot 1 april) zijn gedurende een lange periode überhaupt geen werkzaamheden mogelijk, en is met inachtneming van de kwetsbare periode van steenuil slechts een periode van twee maanden (augustus en september) werkbaar. Meer tijd is echter nodig voor het dijktraject 3, waarbij onder andere ook een rijweg op korte afstand van de perenboom moet worden gerealiseerd.

Aangezien de huidige ontheffing niet bleek te voldoen voor de geplande werkzaamheden, is op 29 september 2021 door ecooloog J. Janse van Ecoresult B.V. de steenuilenkast geïnspecteerd of deze nog steeds functioneel is als vaste rust- en verblijfplaats van steenuil. Bij inspectie van de kast bleek deze echter vol te zijn gestopt met mossen, en is deze waarschijnlijk in gebruik door een andere vogelsoort. Mogelijk een kool- of pimpelmees. Geen enkel spoor van gebruik door steenuil (braakballen, poepsporen) konden worden gevonden (zie Afbeelding 5). Hieruit blijkt dat de kast niet wordt gebruikt als vaste rust- en verblijfplaats van steenuil en is deze in de huidige staat niet als dusdanig geschikt. Om de werkzaamheden doorgang te laten hebben zonder daarbij steenuilen te verstoren, zal de nestkast (die op dit moment ongeschikt is voor steenuilen) worden weggehaald en worden teruggeplaatst op dezelfde locatie nadat de werkzaamheden zijn afgerond. Daarbij zal de kast worden schoongemaakt en geschikt worden gemaakt als nestlocatie voor steenuilen. Dit is toegestaan op basis van art. 2.2. van de beleidsregels van de provincie Limburg, waarbij is aangegeven dat het mogelijk is om nestkasten te verplaatsen indien deze op dat moment niet bewoont en/of geschikt zijn voor de doelsoort.

Afbeelding 5. Inhoud van de steenuilkast in de perenboom op Ouddorp 22 nabij het dijktraject 3 in Beesel, 29 september 2021. Foto: J. Janse | Ecoresult B.V.

Contactgegevens ecologisch deskundige voor dit project

Ecoresult B.V.

Dhr. K.C. Fokker

06 86 86 58 30

078 75 184 12

cornelisfokker@ecoresult.nl

Bij geen gehoor kan contact worden opgenomen met:

Ecoresult B.V.

Dhr. L. (Leon) Boon

06 48 61 95 02

leonboon@ecoresult.nl